

БЪЛГАРСКО СПИСАНИЕ ЗА ОБРАЗОВАНИЕ
БРОЙ 2
2013

BULGARIAN JOURNAL OF EDUCATION
VOLUME 2
2013

**ПРОУЧВАНЕ НА ТЕОРЕТИКО-ПРИЛОЖНИ
РАЗРАБОТКИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ,
ЗАЩИТИЛИ I-ва ПРОФЕСИОНАЛНО-
КВАЛИФИКАЦИОННА СТЕПЕН В ДЕПАРТАМЕНТА ЗА
ИНФОРМАЦИЯ И УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА УЧИТЕЛИ
ПРИ СУ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ” (2009 – 2012 г.)**

ЗАХАРИ ЗАХАРИЕВ, МИРЕНА ЛЕГУРСКА, БИСТРА СТОИМЕНОВА

Zahari Zahariev, Mirena Legurska, Bistra Stoimenova. RESEARCH ON THE THEORETICAL AND APPLIED RESEARCH OF THE PEDAGOGICAL SPECIALISTS THAT HAVE I PQD IN DEPARTMENT FOR INFORMATION AND IN-SERVICE TRAINING OF TEACHERS AT SOFIA UNIVERSITY ST. KLIMENT OHRIDSKI

***Abstract:** This paper shows the investigation of the aim, which is to study the research papers for first qualification degree in Department of Information and In-service Training of Teachers in the period between 2009 and 2012 and to show their potential for pedagogical theory in practice regarding the Bulgarian school. The analysis of the ideas and experience of the people with the highest qualification degree pedagogical specialists show opportunities, proven with experiments and effective decisions regarding the problems in the educational system. The quality of those research papers makes them creditable to be used as a primary resource for getting to the highest level of our education and to make the pedagogical society well known.*

***Ключови думи:** педагогическа иновация, квалификация на педагогическите специалисти, професионално-квалификационна степен*

***Keywords:** pedagogical innovations, qualification of pedagogical specialists, professional-level degree*

Един от неизменните компоненти във фундамента на културата и социалния прогрес е образованието, чиято мисия е както да съхранява натрупания човешки опит, така и да подготвя новите поколения за успешното му усвояване, като стимулира стремежа на човечеството към света на неизвестното. Утвърждаването на обществото на знанието не е просто идея или девиз на ХХI-ви век, а жизнено важна практическа стратегия на нашия глобализиращ се свят.

Сред множеството движещи сили при протичащите сложни процеси в образованието безспорно място заемат учителите. Не е преувеличено твърдението, че постигането на неговото качество е възможно там, където има високо компетентни преподаватели. Аксиоматично по характер е, че именно от тях зависи в голяма степен равнището на училището и използването на неговия потенциал да образова, възпитава и да допринесе за развитието на децата и младите хора.

През последното десетилетие, в контекста на международните форуми, отнасящи се до образованието и приетите от тях документи, се подчертава значимостта на проблемите за подготовката и последващата квалификация на учителите. В това отношение с програмна същина са глобалната инициатива на ООН и ЮНЕСКО „Образование за всички” (Education for all) – 2000-2015; Декларацията на хилядолетието на ООН (сред формулираните осем цели за развитие на второ място е образованието) – 2000-2015; Програма за действие в областта на образованието на Международната организация на труда (ILO) – 2004-2005; „Образование за демократично гражданство” (Education for democratic citizenship) на Съвета на Европа (1997-2014); „Ключови компетентности за учене през целия живот” - европейска референтна рамка на Европейския парламент и на Съвета на Европейския съюз (2006); програма „Образование и обучение до 2010 г.” на ЕС; работни документи на ЕК за гарантиране на качествено и модерно образование в духа на приоритетите на Програма Европа 2020.

Общото във всички тези идеи, инициативи и програми е, че от образованието се очаква да бъде в служба на обществото, за да се осигури подобър начин на живот и устойчиво социално развитие. То трябва да предостави такава подготовка на всяка личност, независимо от пол, етнос, вероизповедание, цвят на кожата, възраст, която да отговаря на нейните образователни потребности. Набелязаните цели до 2015 година и в перспектива е да се създадат възможности за равен достъп до качествено образование – формално, неформално и учене през целия живот. Това е постижимо при положителен отговор на потребностите от нужните обществени ресурси и тяхното ефективно използване. Подготовката и квалификацията на педагогическите специалисти е несъмнена съществена част от тези ресурси.

По проблематиката на повечето от посочените световни събития на национално равнище са разработени стратегии и планове за действие. Нашата държава също е разработила съответни доклади и е приела официални актове: „Образование за всички. Национален план за действие” (2002), „Цели на хилядолетието за развитие, България 2003”; „Учители за бъдещето – преодоляване на учителския дефицит, за да постигнем образование за всички. Национален доклад” (2005); популяризиране на задължителните ключови компетентности за учене през целия живот в рамките на „Комуникационна стратегия на Р. България” за ЕС (2007). Очаква се освен

това да бъде обсъден и приет нов образователен закон на страната ни през настоящата година, а също така и произтичащите от него нормативни актове и други документи.

Като цяло те определят образованието като приоритет за нашето социално-икономическо и културно развитие. Подчертава се, че усилията в тази област целят ориентиране и съответствие с образователните стандарти на ЕС. Отправна точка е постигането на съществен напредък в задоволяването на потребностите на всички млади хора и на възрастните от качествено образование. В това отношение е нужно да се мобилизират и ефективно да се използват всички ресурси. Именно от такава позиция на учителите се гледа като на важен социален и интелектуален фактор, в който трябва да се вложат солидни инвестиции.

След придобиване на базисна подготовка и учителска правоспособност професионалното развитие на учителските кадри у нас се осъществява от различни институции и на различни нива. Нормативният документ, който регламентира системата за тяхната квалификация, е Наредба № 5 (ДВ, бр. 6/ 1997). В квалификационното пространство съществуват множество субекти, но водеща роля имат структурните звена на три университета: Софийския, Шуменския и Тракийския. Това са техните департаменти за повишаване квалификацията на педагогическите кадри. В тях се извършва мащабна дейност: средногодишно през различни форми на обучение преминават няколко хиляди учители по около 500-600 обучителни програми. Сред тях нараства числото на придобилите професионално-квалификационни степени (ПКС), които осигуряват възможности за творческо развитие, кариерно израстване и професионална изява на педагогическите специалисти.

Таблица 1. Съотношение между общият брой обучени курсисти в ДИУУ и защитилите I – V-та ПКС за периода 2008-2012 г.

	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	Общо 2008-2012
1. Общ бр. обучени курсисти	5140	5517	8522	8833	6492	34504
2. Общ брой защитили V - I ПКС	1559	1728	1379	1304	1000	6970
Процентно Съотношение между 1. и 2.	30,33 %	31,32 %	16,18 %	14,76 %	15,40 %	

Най-високо признание за педагогическия труд и компетентност на учителя представлява присъждането на I-ва ПКС. Тя се получава въз основа на защита на писмена разработка, за която се изисква самостоятелно изследване, съчетаващо теоретическа аргументираност и експериментална обосновка. В труда си авторът представя педагогическа иновация (нововъведение), чрез която може да се повиши ефективността и качеството на учебно-възпитателната работа. Този практически значим и полезен опит има висок потенциал за повишаване качеството на образование в нашата страна.

През изследвания периода 2009 – 2012 г. в ДИУУ I-ва ПКС са защитили 187 педагози (учители, директори, възпитатели и др.).

Таблица 2. Присъдени ПКС в ДИУУ за периода 2008-2012 г.

	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	Общо
I-ва ПКС	57	61	38	52	36	238
II-ра ПКС	91	108	82	116	135	532
III-та ПКС	153	130	192	165	190	830
IV-та ПКС	445	640	528	315	282	2210
V-та ПКС	813	795	539	656	757	3160

Таблица 3. Педагогически области на защитилите разработки за Първа ПКС по години за периода 2009 – 2012 г.

Педагогическа област	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	Общо
Предучилищна педагогика	15	4	2	8	29
Начална училищна педагогика	11	9	8	3	31
Български език и литература	5	3	7	4	19
Английски език	-	2	-	-	2
Руски език	1	-	-	-	1
История и цивилизация	2	-	5	3	10
Математика	2	1	1	3	7
Информатика и информационни технологии	-	1	-	3	4

География и икономика	1	2	3	1	7
Биология и здравно образование	5	1	3	-	9
Химия и опазване на околната среда	1	6	6	2	15
Физика и астрономия	2	2	3	1	8
Икономика	3	-	5	4	12
Професионално образование	-	2	2	-	4
Музика	-	1	-	-	1
Изобразително изкуство	-	-	2	1	3
Физическо възпитание и спорт	1	2	3	-	6
Управление на образованието	5	4	-	-	9
Педагогика	1	-	-	-	1
Специална педагогика	-	-	2	2	4

Нормално е резултатите от разработките да достигнат до своите потребители, на първо място – учителската колегия. Не по-маловажно е тези изследвания да станат достояние на учениците и преподавателите от педагогическите факултети на висшите училища, образователните експерти от МОН, РИО и общините, защото в тях съдържа богат потенциал заложен в представените идеи, практики и огромния масив от данни, получени при емпиричните изследвания. Такъв ценен ресурс може да бъде съществен ориентир за реформиране на образователната система поради обстоятелството, че е създаден в непосредствения педагогически опит, като изразява потребностите и проблемите на ученици и учители, а също така предлага и възможни решения от гледна точка на педагогическата практика.

В действителност обаче нещата не стоят съвсем така. Всъщност само някои части от изследванията на удостоените с I-ва ПКС се публикуват в педагогически списания, сборници от конференции и пр., което е задължително условие преди защитата. Но в тяхната цялост разработките и резултатите им остават непознати за широката педагогическа общност и като правило остават по библиотечните рафтове. Така ценни нови идеи и практики не намират популярност и последователи, не стават модел за промени в нашето училище. Наред с това липсва достатъчно обратна

информация доколко и как учителите продължават своето творческо и кариерно развитие, след като са получили I-ва ПКС (например като автори на учебници, методически ръководства, учебни помагала, ръководители в системата на образованието и пр.).

Като се отчита установената недобра информираност и произтичащото от това неефективно използване на създадения от учители, директори, възпитатели и др. ценен опит в областта на теоретико-приложните изследвания на училищната практика, настоящото изследване има за цел да се разкрие неговия потенциал, който допринася за постигане на напредък в качеството на българското предучилищно и училищно образование.

Анализ на защитените разработки за I-ва Професионално-квалификационна степен

Разработките за I-ва ПКС са проучени, като съдържанието им е анализирано по три показателя - педагогическа област на изследването, насоченост/ цели на теоретико-практическата разработка, основни характеристики на иновационните педагогически практики.

Резултатите от извършения анализ на разработките за I-ва ПКС са представени в табличен вид. Разгледана е насочеността по следните параметри: педагогическа област (предучилищна педагогика, начална педагогика, български език и литература, история и цивилизация и т.н.) и съответните на тях профили на изследователска насоченост, а именно:

- усвояване, развиване стимулиране на знания, умения, компетентности;
- мотивация и стимулиране на способности, интелектуално развитие, мислене, творчество и интереси, въображение и т.н.;
- повишаване на ефективността на обучението, постиженията и успеваемостта на учениците, оценяването и т.н.;
- осъществяване на социализация, интегриране на ИКТ, индивидуализация, взаимодействие и т.н.;
- провеждане на обучение на деца-билингви, деца със СОП, проектно-базирано обучение и т.н.;
- подготовка за ДОИ, външно оценяване, работа с надарени ученици;
- превенция и преодоляване на образователни дефицити, агресия, конфликти и т.н.

В следващата таблица № 4 са представени педагогически практики, които са използвани и приложени за постигане на иновационните продукти.

Таблица 4. Приложени педагогически средства/практики за постигане на търсените иновационни резултати

Педагогическа област	Подход	Технология/техники	Модел	Проектно-ориентирано обучение	Учебна програма	Система от уроци за оценяване	Методи / Методика	Организация на учебния процес	Психолого-педагогически тренинг
Предучилищна педагогика	1	17	2	1	1	-	4	3	1
Начална училищна педагогика	3	5	5	1	2	2	14	3	-
Български език и литература	-	14	3	-	-	-	3	-	-
Английски език	-	1	1	-	-	-	-	-	-
Руски език	-	1	-	-	-	-	-	-	-
История и цивилизация	-	8	-	-	-	1	1	-	-
Математика	-	1	-	-	1	-	2	-	-
Информатика и информационни технологии	-	-	-	-	-	-	1	1	-
География и икономика	-	7	-	-	-	-	-	2	-
Биология и здравно образование	-	1	4	-	-	-	4	2	-
Химия и опазване на околната среда	-	3	3	-	-	-	4	3	-
Физика и астрономия	-	2	-	-	-	-	1	4	-
Икономика	-	5	3	-	-	1	2	-	1
Ел. дисциплини и електротехника	-	3	-	-	-	-	-	1	-

Лека промишленост	-	1	-	-	-	-	-	1	-
Музика	1	-	-	-	-	-	-	1	-
Изобразително изкуство	-	-	2	-	-	-	-	2	-
Физическо възпитание и спорт	1	1	1	-	1	2	-	-	-
Управление на образованието	1	1	5	-	-	-	1	-	-
Педагогика	-	-	-	-	-	-	-	1	-
Специална педагогика	-	-	1	-	-	1	-	-	-

Резултати от анкетното проучване сред педагогическите специалисти защитили I-ва ПКС през периода 2009 – 2012 год.

Целта на анкетирването е да се изследва развитието в професионален и кариерен план на защитилите най-високата професионално-квалификационна степен в системата на нашето средно образование, след като вече са я придобили (Приложение № 1).

Условно могат да се обособят в две групи въпроси според тяхната насоченост:

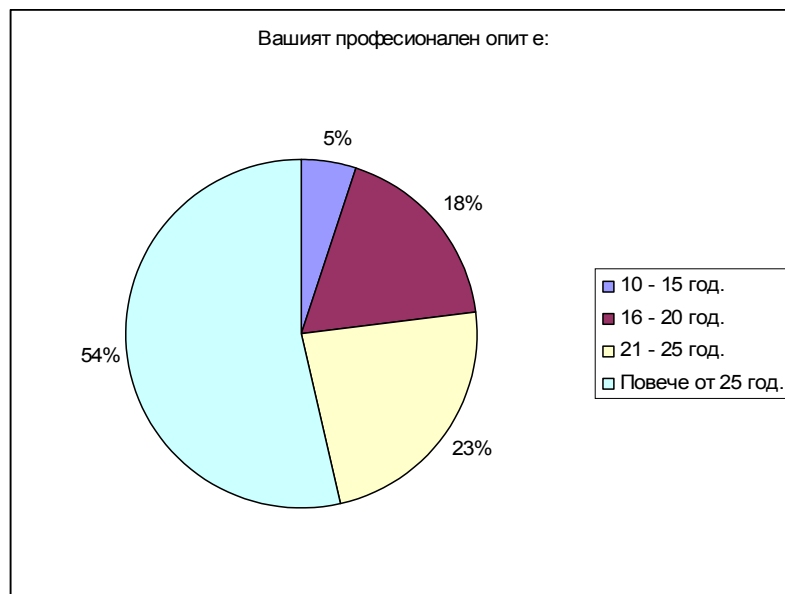
- ✓ към очертаване на педагогическия профил на анкетирваните;
- ✓ към изясняване на професионалното им развитие след защитата на I-ва ПКС.

В изследването участваха 80 педагогически специалисти от цялата страна, от които 79 жени и 1 мъж. Това разкрива и потвърждава една известна, но неблагоприятна тенденция в учителската професия – нейната феминизация. Всъщност този факт не е характерен само за нашата страна.

По отношение на професионалния опит на участниците в проучването се установява, че най-многобройна е групата на педагогическите специалисти с повече от 25 години стаж – 52 % от участниците. Става ясно, че придобиването на I-ва ПКС е свързано с наличието на по-продължително натрупан професионален опит и педагогическа зрялост. От друга страна обаче за отличаването с тази степен е необходимо не само разбираемите доста интелектуални и практически усилия, но и с разходване на твърде много време. Това е може би обяснението за малкия брой получили I-ва ПКС с педагогически стаж между 15 – 20 години (19 %) и още по-малобройните 5 % със стаж 10 – 15 години. Вероятно са нужни благоприятни условия, кои-

то да мотивират педагогическите специалисти към по-ранно ориентиране за своето професионално развитие.

Диаграма № 1. Педагогически стаж на анкетираните

Според учебния предмет, който преподават, данните показват, че началните учители заемат водещо място – 17 % от всички анкетирани, след тях се нареждат преподавателите по български език и литература (13 %), учителите по професионално образование (8 %), история (7 %), химия и опазване на околната среда (7 %), информатика и информационни технологии (7 %). Очевидно е, че стремежите и амбициите към повишаване на квалификацията и професионалното развитие не са изявиени в еднаква степен сред преподавателите по различните учебни дисциплини.

Таблица № 5. Разпределение на анкетираните по преподаван учебен предмет

Въпрос № 5	Отговори	Отговорили педагогически специалисти	
		по брой	в проценти
Какъв предмет (и) преподавате в училище?	Български език и литература	14	13 %
	Математика	6	6 %
	История	8	7 %
	География и икономика	5	5 %

Философски дисциплини	2	2%
Човекът и природата (V-VI клас)	4	4%
Физика и астрономия	4	4%
Химия и опазване на околната среда	8	7%
Биология и здравно образование	7	6%
Информационни технологии	8	7%
Английски език	1	1%
Руски език	2	2%
Немски език	1	1%
Начално образование	18	17%
Предучилищно възпитание	3	3%
Изобразително изкуство	2	2%
Физическо възпитание и спорт	1	1%
Професионални предмети	9	8%
Друго	5	5%

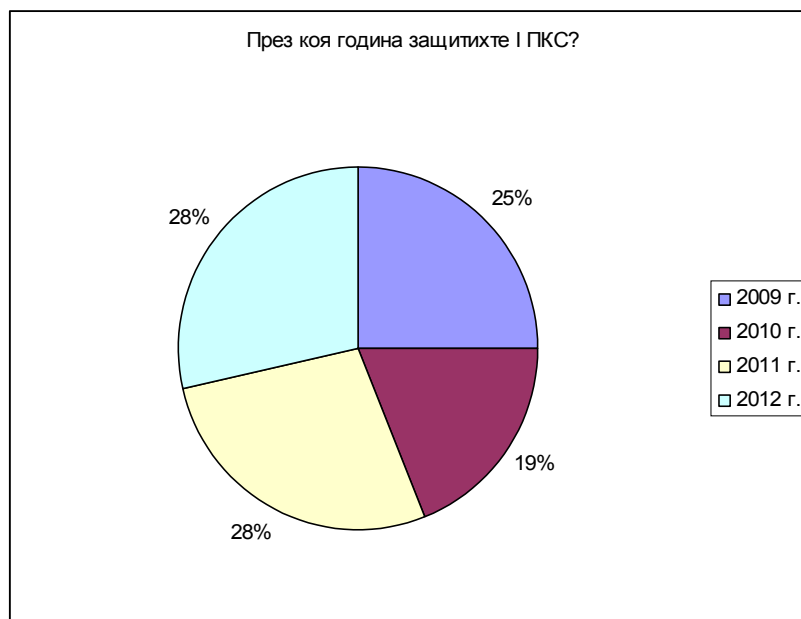
Според образователните етапи и степени, около половината от анкетираните - 47 % преподават в IX – XII клас, 29 % в V – VIII клас и 25 % в I – IV клас. Съобразно вида на учебното заведение, относителният дял на тези, които работят в СОУ е 25 %, в основни училища - 24 %, в профилирани училища - 21 %, в професионални училища - също 21 % и в гимназии е преобладаващ. След тях се нареждат педагогическите специалисти от начални училища, детски градини, МОН и др.

Относително равномерен е броя на участниците в проучването от гледна точка на населеното място, където работят. По този признак по-слабо са представени преподавателите от селата – едва 2 %.

Според степента на завършеното образование, почти всички от участниците в изследването притежават магистърска степен (99 %).

Равномерно е и разпределението на броя на получилите I-ва ПКС през годините на изследвания период. Това говори за очертаваща се стабилна, устойчива тенденция в квалификационната политика на ДИУУ и дейностите за нейната реализация.

Диаграма № 2. Година на придобиване на I-ва ПКС

Във втората част на анкетата са въпросите, които са насочени към разкриване на професионалното развитие на придобилите I-ва ПКС. Изходна точка в това отношение е изясняването на педагогическата област, в която са провели своето изследване тези педагогически специалисти. Не е изненадващо, че най-многобройната част от тях са разработвали проблемите на методиката на обучение по различните учебни предмети – 59 %. Тя представлява съществена сфера от професионалната дейност на преподавателите и предоставя широко поле за творчески търсения и изява на преподавателите. Близки по тематика и практика са разработките в областта на началната училищна педагогика – 20 %. Впечатлението за известна едностранчивост при ориентацията на изследователската работа не е смущаващо, защото именно преподаването заема най-значителен дял от ежедневната професионална дейност на педагогическите специалисти. Естествено е точно в тази посока да са насочени техните усилия, определено очаквано е също така, резултатите от тях да предлагат ефективни решения за практиката. Разбира се, другите сфери на педагогическата теория и практика, макар и в по-малка степен, не са останали без внимание.

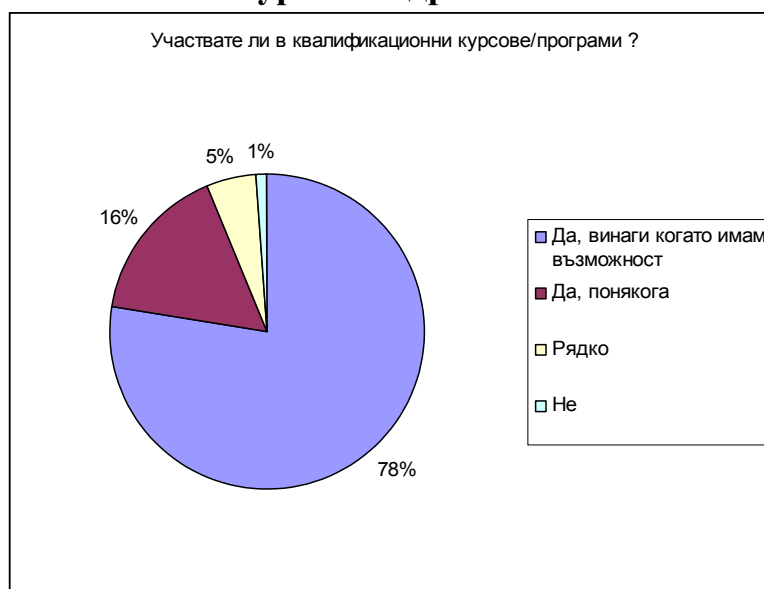
Интересен е въпроса свързан с изясняване на устойчивия интерес на придобилите I-ва ПКС към изследваната от тях теоретико-практическа проблематика. От данните може да се направи извод, че болшинството от целевата група продължават не само своята работа в избраната област, но се стремят да развиват и обогатяват опита си. Не бива да се пренебрегват обаче, независимо че са малобройни, отговорите, според които съществуват и неблагоприятни обстоятелства, които не стимулират творческите нагласи на преподавателите – 5 % от отговорилите.

Диаграма № 3. Прилагане на идеите и резултатите от изследователската работа след присъждане на I-ва ПКС

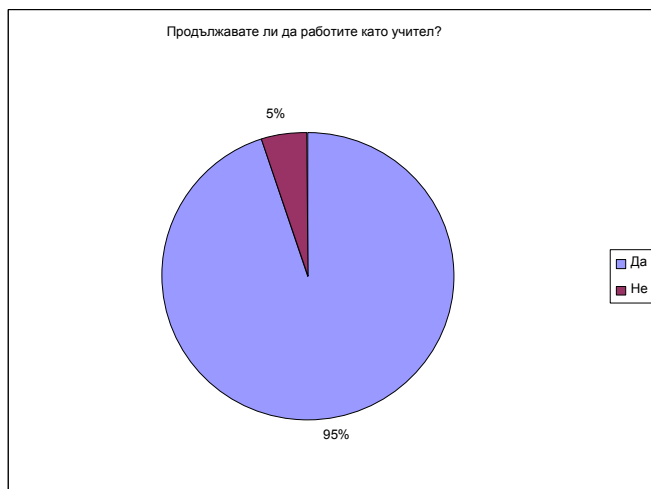
Защитилите I-ва ПКС не само се стремят да продължат своите търсения в теорията и практиката си, но активно се включват в разнообразни квалификационни курсове, програми и др.

Диаграма № 4. Участие на анкетираните в квалификационни курсове и др.

Педагогическият статус на защитилите първа професионално-квалификационна степен не се е променил съществено. По-голяма част от тях продължават да работят понастоящем като учители – 95 % от отговорилите. Тези от тях, които работят на други позиции в образователната система не са така много, както показват данните в следващата диаграма.

Диаграма № 5. Месторабота на анкетираните към момента на изследването

Много показател е фактът, че част от удостоените с I-ва ПКС са амбицирани да продължат своето квалификационно развитие като работят (8 %) или обмислят да подготвят докторски дисертационен труд (25 % от отговорилите).

Диаграма № 6. Планиране на разработване на дисертационен труд

Резултатите от разгледаните отговори позволяват да се смята, че педагогическите специалисти продължават да се занимават с изследователска дейност и след защитата на I-ва ПКС, а някои от тях си поставят по-високи и амбициозни цели. Няма съмнение, че не само върху техните бъдещи планове, но и настоящото им професионално положение благоприятно влияние оказва заслуженото удостояване с с I ПКС. Такава констатация може да се направи при анализа на отговорите във връзка с удовлетвореността на участниците в проучването от своето развитие, педагогическия си статус, възможности за развитие и др.

От таблица № 6 се вижда, че педагогическите специалисти, защитили I-ва ПКС са потърсили разнообразни пътища за популяризиране на своите идеи и практики.

Таблица № 6. Начин за популяризиране на резултатите от разработката за присъждане на Първа ПКС?

Въпрос № 20	Отговори	Отговорили педагогически специалисти	
		по брой	в проценти
По какъв начин популяризирахте и използвахте резултатите от своята разработка за присъждане на Първа ПКС?	Публикувах труда си в книга	2	1%
	След защитата на Първа ПКС публикувах няколко статии по темата в педагогически списания	16	12%
	Бях включен(а) в работна група, подготвяща учебник, учебно помагало, методически материали	10	7%
	Бях включен(а) в работна група, подготвяща новите ДООИ за УС, учебни програми и др.	12	9%
	Участвах с доклад/научно съобщение по темата в национална, международна конференция, семинар и др.	24	18%
	Участвах в обучения на учители	26	19%
	Участвах в разработване на проект(и)	26	19%
	Друго	21	15%

Интересни са отговорите на въпроси във връзка с последващото професионално развитие на защитилите I-ва ПКС. Болшинството от тях се чувстват удовлетворени, както показват резултатите от изследването.

Най-често анкетираните споделят, че изпитват повишено самочувствие и удовлетвореност от придобитата висока степен на квалификация. Освен това се посочва по-голяма увереност и компетентност в областта на педагогическата теория и практика, което им дава възможности да споделят своя опит от изследването. Същевременно педагогическите специалисти с I-ва ПКС заявяват готовност да помагат на своите млади колеги.

Участниците се ползват с уважението на училищното ръководство, колектива, в които работят и родителите. Според отговорите, придобитата квалификационна степен е предпоставка за собственото им кариерно професионално развитие. Макар не така високо, паричното възнаграждение се приема от мнозинството като признание за постигнатото квалификационно равнище (виж приложенията).

В отговорите се срещат обаче и немалко мнения, които са на противоположния полюс на оценките. Според някои от участниците в анкетиранията, защитата на I-ва ПКС не променя съществено тяхното професионално положение и перспективите за бъдещо развитие. В отделни отговори дори се посочват случаи, при които защитената с труд квалификационна степен е пречка за това. На някои места училищното ръководство не се отнася с колегиалност, не осигурява подходящи условия за творческа работа и популяризиране в педагогическата общност на добрия опит – резултат от теоретико-експерименталната работа. В част от отговорите проличава обида и разочарование от незаслуженото пренебрежително отношение, както и от незадоволителното заплащане за придобитата професионална компетентност.

Макар и противоречиви, в споделените мнения на педагогическите специалисти, които са защитили I-ва ПКС през изследвания период преобладават по-скоро положителните нагласи и оценки.

Като заключение, въз основа на получените данни може да се очертае един относително обективен профил на анкетиранията:

Това е жена на възраст около 50-55 години, с над двадесет и пет годишен педагогически стаж. Тя е с висше образование – магистърска образователна степен и е учител по български език и литература или начален учител. Работи в СОУ или основно училище, което се намира в областен град на страната. Защитената разработка за I-ва ПКС е по методика на обучението. Продължава своите творчески търсения, отворена към новостите, включва се в различни квалификационни форми, взема участие в колективи, които разработват ДОИ, учебни програми, учебници, пособия и проекти. Популяризираща е резултатите от своето изследване чрез публикации в различни издания. Започнала е да работи, или обмисля такава възможност, върху докторска дисертация. Общо взето е удовлетворена от удостояването с I-ва ПКС, ползва се с уважение от педагогическия колектив и родителите, мотивирана е да споделя опита си и да помага на младите учители. Отделя време да работи с учениците си при подготовката им за конкурси, олимпиади и др. популяризира опита си чрез публикации, участия в конференции и дори в самостоятелни книги.

Приложение № 1

Анкетна карта

Уважаеми колеги,

Като носители на най-високата професионалноквалификационна степен в системата на българското средно образование, Ви предлагаме да попълните следната анкетна карта.

Чрез отговорите си на следващите въпроси ще съдействате за изпълнението на един научен проект, който изследва професионалното развитие на педагогическите специалисти, като са защитили Първа ПКС през последните няколко години. Разчитаме на Вашите откровени и изчерпателни отговори.

Въпросите, които имат червена звездичка, са задължителни за попълване.

1. Профил на анкетирувания учител

1. Име и фамилия:

2. Вашият електронен адрес:

3. Вие сте:

Жена

Мъж

4. Вашият професионален опит е

10-15 г.

16-20 г.

21-25 г.

Повече от 25 г.

5. Какъв предмет (и) преподавате в училище?:

БЕЛ

Математика

История и цивилизация

География и икономика

Философски дисциплини

Човекът и природата (V-VI клас)

Физика и астрономия

Химия и опазване на околната среда

Биология и здравно образование
Домашна техника и икономика
Информационни технологии
Английски език
Руски език
Френски език
Немски език
Начален учител
Детски учител
Изобразително изкуство
Музика
Физическо възпитание и спорт
Професионални предмети
Друго

6. В кои класове преподавате?

I-IV клас
V-VIII клас
IX-XII клас

7. Вие работите в

Начално училище
Основно училище
СОУ
Профилирана гимназия
Професионална гимназия
Детска градина
РИО на МОН
МОН
Община
Друго (моля уточнете):

8. Населеното място, в което работите, е

София
Голям град
Малък град
Село

9. Вашата образователна степен е:

Бакалавър
Магистър
Доктор
Друго:

10. През коя година защитихте Първа ПКС?

- 2009
- 2010
- 2011
- 2012

II. Професионалното развитие след Първо ПКС

11. В коя педагогическа област проведохте своето теоретико-експериментално изследване, с която защитихте Първа ПКС:

- Методика на обучението по ...
- ПУП
- НУП
- Управление на образованието
- Психология/училищна психология
- Дидактика
- Дефектология
- Професионално образование
- Друго

12. Продължавате ли да прилагате идеите и резултатите от това изследване в работата си с учениците?

- Да
- Отчасти
- Да, като продължавам да развивам и да обогатявам своя педагогически опит
- Не, защото в училището, където работя няма подходящи условия
- Не, защото срещам неразбиране от колегите и ръководството
- Друго

13. Участвате ли в квалификационни курсове/програми?

- Да, винаги когато имам възможност
- Да, понякога
- Рядко
- Не

14. Понастоящем продължавате ли да работите като учител?

- Да
- Не

15. Ако на Въпрос 14 сте отговорили с НЕ, сега работите като:

Директор на училище/детска градина
Помощник-директор на училище/детска градина
Образователен експерт в РИО на МОН
Образователен експерт в МОН
Образователен експерт в община
Преподавам във висше училище
Работя в издателство
Друго

16. Планирате ли да разработите дисертационен труд?

Да
Да, в момента работя
Не
Не съм мислил(а) по този въпрос
Друго

17. Удовлетворени ли сте от своето професионално развитие след присъдената Първа ПКС?

Да
Не

18. Ако отговорът Ви на Въпрос 17 е ДА, моля обяснете защо?

19. Ако отговорът Ви на Въпрос 17 е НЕ, моля обяснете защо?

20. По какъв начин популяризирахте и използвахте резултатите от своята разработка за присъждане на I ПКС?

Публикувах труда си в книга

След защитата на I ПКС публикувах няколко статии по темата в педагогически списания

Бях включен(а) в работна група, подготвяща учебник, учебно помагало, методически материали

Бях включен(а) в работна група, подготвяща новите ДОИ за УС, учебни програми и др.

Участвах с доклад/научно съобщение по темата в национална, международна конференция, семинар и др.

Участвах в обучения на учители

Участвах в разработване на проект(и)

Друго

Благодарим Ви много за съдействието!